

Zemědělský
výzkumný ústav
Kroměříž, s. r. o.
Havlíčková 2787
767 01 Kroměříž
tel.: 0634/31 71 38
0634/31 71 41
www.vukrom.cz

OBILNÁŘSKÉ LISTY 5/99

Časopis pro agronomy nejen s obilnářskými informacemi

Novinová zásilka

VII. ročník

Výplatné hrazeno v hotovosti

Z obsahu

❖ metodika pěstování brambor

– půdní, klimatické a ekonomické podmínky pro pěstování, zpracování půdy a hnojení, sadba a sázení, ochrana proti plevelům, chorobám a škůdcům, sklizeň a skladování

❖ metodika pěstování cukrovky – I. část

– význam, biologie, růst a vývoj, požadavky na prostředí, tvorba výnosu

On-line katalog zemědělské literatury

<http://www.vukrom.cz/knihy.htm>

to je adresa, na které on-line katalog na Internetu najdete. A co najdete v něm? Záznamy knih, článků a závěrečných zpráv, které jsou součástí fondu knihovny Zemědělského výzkumného ústavu Kroměříž, s.r.o. Uživatelsky přívětivý vyhledávač Vám umožní vyhledat literaturu na téma, které Vás zajímá v oblasti rostlinné výroby. Najdete zde především záznamy o obilninách, ale také o cukrovce, řepce, máku, kmínu i dalších plodinách. A co víc? U článků, které jsou publikovány na Internetu jsou součástí záznamů i html odkazy, které Vás bezpečně zavedou na jejich plné texty!

Přejeme příjemné vyhledávání.

Mgr. Věra Kroftová

Sledujte Obilnářské listy – v některém z dalších čísel Vám představíme náš on-line katalog podrobněji.

Metodika pěstování brambor

1. ÚVOD

Metodika přináší nejdůležitější technologické informace pro pěstitele brambor. Jejich využití nezáleží na velikosti plochy, na které jsou brambory pěstovány, ale na možnostech uplatnit jednotlivá opatření tak, aby byl zaručen ekonomicky efektivní výnos a kvalita, příslušná pro jednotlivé užitkové směry pěstování. Metodické postupy sice vycházejí ze současných ekonomických možností pěstitelů, ale autoři zároveň předpokládají postupné zlepšování podmínek pro pěstování brambor (pesticidy, hnojiva, stroje a pod.) tak, že ty budou srovnatelné např. s podmínkami pěstitelů brambor v zemích s tradičně vyšší výnosovou úrovní (Rakousko, Německo).

2. PŮDNÍ, KLIMATICKÉ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY PRO PĚSTOVÁNÍ BRAMBOR

Brambory mají značné nároky na provzdušnění půdy ve sféře kořenové soustavy a proto jim vyhovují propustné půdy bez ztuhlých vrstev. Nejvhodnější jsou humózní písčitolhinité a hlinitopísčité půdy s 10–20 % jílnatých částic a propustnou spodinou. Příznivě se projevuje vyšší obsah půdního humusu, zejména pro výrazný vliv na fyzikální, chemické a biologické vlastnosti půdy a jejich prostřednictvím na optimalizaci podmínek pro růst a vývoj porostů. Při výběru pozemků je třeba zároveň přihlížet:

- k sklonitosti (svahovitosti), která by neměla překročit 8°
- k výskytu kamene v orniční vrstvě, který by (u velikosti nad 3,5 cm) neměl překročit 20 t/ha ve svrchní, 10 cm vrstvě. V opačném případě je pěstování brambor podmíněno využitím „odkameňovací“ linky v období před sázením
- k zamokřenosti, která je nepřijatelná.

Vhodné oblasti pro pěstování brambor lze charakterizovat následující průměrnou denní teplotou a srážkami:

období	průměrná denní teplota °C	srážky v mm
druhá polovina března	nad 5	
duben	8–10	45
květen	12–15	45–70*
červen	15–18	90
červenec	18–20	80–90
srpen	16–18	80–90

* vyšší hodnota platí pro raný konzum

Průměrné měsíční srážky při pěstování velmi raných konzumních brambor nestačí většinou krýt tuto potřebu a proto je nutná závlaha zvyšující výnos a urychlující sklizeň o 7–10 dní. V těchto oblastech je nutno počítat s možnos-

ti poškození natě jarními mrazy. Regenerace je sice rychlá, zejména při přihnojení N hnojivy a závlaze, ale i tak lze předpokládat určité opoždění sklizně.

Požadavky na vláhu v půdě závisí na odrůdě, fázi růstu, výživě, teplotě a pod. Na středních až lehčích půdách vyžadují brambory 70 % plné vodní kapacity (čím je půda těžší, tím je tato hodnota nižší).

Nedostatek vláhy v období od sázení až po vzejití působí na výnos příznivě (větší tvorba kořenové hmoty, pozdější lepší hospodaření s vodou). Od fáze tvorby pupat (přibližně se v této době začínají nasazovat hlízy) do květu a v období intenzivního růstu hlíz (začátek květu až odkvětu a následné období až do počátku fyziologické zralosti hlíz) reagují všechny odrůdy velmi citlivě na nedostatek půdní vláhy.

Rozdělení dešťových srážek během vegetace je velmi důležité. Přiměřené srážky v první polovině vegetace ovlivňují růst natě, v červnu až do poloviny července (podle stanoviště, resp. termínu sázení a ranosti odrůdy) počet hlíz, celkově pak ve druhé polovině vegetace růst a hmotu hlíz.

Na výnos hlíz velmi raných odrůd mají hlavní vliv srážky koncem května a v červnu, u raných odrůd koncem června a v červenci, u poloraných a polopozdních odrůd v červenci a srpnu a u pozdních odrůd v červenci, srpnu a září.

Za optimální teplotní podmínky pro růst brambor se považuje průměrná denní teplota vzduchu 17 °C s hodnotami teplot ve dne 20 °C a v noci 12 až 14 °C. Tyto nízké noční teploty podmiňují hromadění vyprodukovaných asimilátů při jejich minimálním prodýchání. Při snižování nebo zvyšování teploty od optima se růst hlíz zpomaluje. Jak při teplotě 2 °C, tak i při 29 °C se růst hlíz zastavuje.

Pěstování brambor je možné v podstatě ve všech výrobních oblastech. Množení je však nutné provádět pouze tam, kde ekologické podmínky umožňují získání vitální a zdravé sadby (sadbová, resp. uzavřená pěstební oblast). Konzumní brambory určené pro nejranější spotřebu (od 5.–10.6.) vyžadují teplejší, úrodné oblasti a pěstitele vyba-

vené závlahou. Při pěstování ostatních konzumních brambor není již výrobní oblast rozhodující. V teplejších, úrodnějších oblastech má svoje místo především produkce určená ke spotřebě v letních a podzimních měsících.

